

Let's takes it easy!!

กฎ 2 ข้อ ของนักเรียนแพทย์

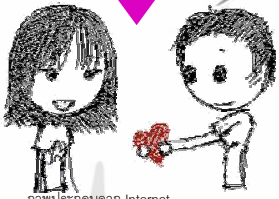
นักเรียนแพทย์เข้าเรียนวิชากายวิภาควิทยาเป็นครั้งแรกกับศพจริงซึ่งเป็นร่างกายของชายผู้เสียชีวิตแล้ว นักเรียนทุกคนล้อมรอบโต๊ะผ่าตัดซึ่งมีร่างศพคลุมด้วยผ้าผืนสีขาว ศาสตราจารย์ได้เริ่มการสอนโดยกล่าวกับนักศึกษาแพทย์ศาสตร์ทั้งหลายว่า "ในวิชาแพทย์ศาสตร์, มีเพียง2สิ่งสำคัญที่จะทำให้ท่านนั้นมีคุณสมบัติเป็นแพทย์ที่มีคุณภาพได้คือ ข้อแรก, "มันเป็นความจำเป็นที่ท่านจะไม่ขะเขย่ง" ศาสตราจารย์ได้เปิดผ่าคลุมขึ้นและยัดนิ้วเข้าไปในรูทวารหนักของศพแช่ไว้และเอานิ้วออกมาเขาดูให้นักเรียนดู ศาสตราจารย์กล่าวกับนักเรียนว่า "เข้า! เร็ว! นักศึกษาจงทำ!!"

นักศึกษาแพทย์ต่างกลัวในเหตุการณ์ที่วัดถาวรเช่นนี้ แต่ภายหลังต่างก็หันมาลัดกันยัดนิ้วของตนเข้าไปที่ทวารหนักของศพและนำมาดูดู หลังจากเอานิ้วออกมาครั้งเสร็จสิ้นจนครบทุกคน ศาสตราจารย์เพิ่งไปที่นักเรียนแพทย์และกล่าวขึ้น...

" คุณสมบัติของแพทย์ที่ดี.. ข้อที่สอง..คือ ต้องเป็นคนช่างสังเกต... เมื่อที่อาจารย์เอานิ้วกลางยัดเข้าไปแต่อาจารย์ดูที่นิ้วชี้ กรุณาสนใจการสอนหน่อย..นักศึกษาทุกท่าน"

?!?!?! (ข้อมูลจาก forward mail)

เราอาจเลือกทำงานที่เรารักไม่ได้ แต่เราเลือกที่จะรักงานที่เราทำได้ ลองเปิดใจดูสิ

ภาพประกอบจาก Internet

สำนักงานแผนงานพัฒนาสภาวะผู้นำด้านการสร้างเสริมสุขภาพของโรงเรียนแพทย์ไทย ระยะที่ 2
 สำนักงานแผนงานพัฒนาศักยภาพด้านการสร้างเสริมสุขภาพของโรงเรียนแพทย์ไทย ระยะที่ 3
 ชั้น 8 อาคารเรียนรวม คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 50200 Tel.0-5394-5604,0-53946304
 Fax0-5389-4201,0-5394-5604 E-mail : mshpp@mail.med.cmu.ac.th, apinun@mail.med.cmu.ac.th
 ท่านสามารถ Download แบบฟอร์มต่าง ๆ ได้ ที่ Website Consortium <http://www.cotmes.org>

จดหมายข่าว กสพท/สสส. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๔ สิงหาคม - กันยายน ๒๕๔๙

เรื่องเล่าฉบับนี้

- การประชุมเตรียมงาน “โรงเรียนแพทย์สร้างเสริมสุขภาพ ครั้งที่ 3”
- การดำเนินงานพัฒนาศักยภาพนักศึกษาแพทย์
- โครงการกิจกรรมแกนนำเยาวชนภาคเหนือสร้างเสริมสุขภาพถวายความดีในหลวง
- การปรับแผนการดำเนินงานของแผนงานพัฒนาศักยภาพด้านการสร้างเสริมสุขภาพของโรงเรียนแพทย์ไทยระยะที่ 3
- การพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานด้านการสร้างเสริมสุขภาพตามกรอบ TQA
- การนำเสนอผลการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพของคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี
- การจัด Workshop เรื่อง Health promotion in medical curriculum

ยินดีต้อนรับผู้อ่านจักรของการสร้างเสริมสุขภาพอีกครั้งนะคะ อยากรจะบอกว่าโลกเราทุกวันนี้หมุนเร็วและแรงเหลือเกิน จนบางครั้งอาจจะทำให้คนเราหมุนตามแรงเหวี่ยงไม่ทัน ต้องค่อยๆ ปรับตัวปรับใจตามไปอย่างมีสตินะคะ ทั้งแรงเหวี่ยงทางเศรษฐกิจที่ทำให้เราหัวหมุน (แต่เงินในกระเป๋าไม่หมุนตาม) แรงเหวี่ยงทางการเมืองที่ขึ้นๆ ลงๆ แรงเหวี่ยงจากสังคมที่กระจัดกระจายไปคนละทิศละทาง และแรงเหวี่ยงอีกหลากหลายที่ล้วนแล้วแต่มากระทบต่อวิถีชีวิตมนุษย์ปุถุชนคนธรรมดาอย่างเรา บางทีก็ทำให้ชีวิตเราสั่นคลอนไปบ้างเหมือนกัน แต่ไม่ว่าอย่างไรก็ตาม เรายังคงสามารถใช้ชีวิตได้อย่างเป็นสุขได้หากเรามีหลักของการดำเนินชีวิตที่มั่นคง และมีจิตใจที่เข้มแข็ง สิ่งที่ผมกำลังพูดถึงนั้นยิ่งพูดก็ยิ่งเข้าใจถึงความหมายของการสร้างเสริมสุขภาพเข้าไปทุกที ในฐานะที่ผมเป็นบุคคลที่เติบโตมาในวงการด้านการบริการสุขภาพ ผมยังคงยืนยันว่าการสร้างเสริมสุขภาพนั้นสามารถตอบโจทย์แห่งวิถีของการมีสุขภาพดีได้อย่างครบถ้วนและชัดเจน เพราะสุขภาพเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนต้องการ ดังภาษิตที่ว่า การไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐ และคนที่มีความสุขที่ดีจะมีความสุขเพิ่มขึ้นเมื่อได้เห็นคนอื่นที่ไม่ว่าจะเป็น พ่อแม่ พี่น้อง ลูกหลาน เพื่อนร่วมงาน เพื่อนบ้าน ที่อยู่รอบตัวเราต่างก็มีสุขภาพดีเหมือนกันกับเรา ทุกท่านเห็นด้วยกับผมใช่ไหมครับ ถ้าอย่างนั้นเรามาเริ่มสร้างเสริมสุขภาพกันตั้งแต่วันนี้เลยนะคะ

นพ.อภิรักษ์ อ่วมรัตน์

ผู้จัดการแผนงานพัฒนาศักยภาพด้านการสร้างเสริมสุขภาพของโรงเรียนแพทย์ไทย ระยะที่ 3

มารู้จัก TQA กันเถอะ

TQA คืออะไร TQA (Thailand Quality Award for Performance Excellence) เป็นรางวัลคุณภาพแห่งชาติเพื่อองค์กรที่เป็นเลิศเป็นเครื่องหมายที่แสดงถึงความเป็นเลิศในการบริหารจัดการขององค์กรที่ทัดเทียมระดับมาตรฐานโลก เป็นการพัฒนามาจากแนวทางของรางวัล Malcolm Baldrige National Quality Award : MBNQA ซึ่งเป็นรางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ได้รับการยอมรับและนำไปใช้อย่างกว้างขวางในหลายประเทศทั่วโลก สนใจเรื่อง TQA เพิ่มเติมเข้าไปที่ www.tqa.or.th

ความแตกต่างระหว่างเกณฑ์ TQA และระบบ QA ทั่วไป

เกณฑ์ TQA	ระบบ QA ทั่วไป
- ไม่ระบุเครื่องมือหรือวิธีการใดๆ	- ระบุขั้นตอนและกระบวนการตามที่องค์กรกำหนดใช้
- ไม่ระบุตัวชี้วัด	- ระบุกลุ่มดัชนีชี้วัดชัดเจน
- กรอบการดำเนินงานขึ้นกับสภาพแวดล้อม เงื่อนไข และความท้าทายที่องค์กรประเมินตนเอง	- ทุกหน่วยงานดำเนินการตามรูปแบบเดียวกัน
- ผู้ประเมินภายในและภายนอกใช้เกณฑ์เดียวกันในการประเมิน	- การประเมินภายในและการประเมินภายนอกอาจไม่เหมือนกัน
- การพัฒนาปรับปรุงต้องอาศัยข้อมูล Benchmarking	- การพัฒนาปรับปรุงอาศัยกลไก QA ภายใน
- การประเมินผลเพื่อเป็นองค์กรชั้นนำตามสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานนั้น	- การประเมินผลเป็นไปตามเกณฑ์ขั้นต่ำ

Quality does not require doing the same things that we have always done, but finding new ways to achieve the goals that have always been there

.....Unknown

สรุปกิจกรรมของแผนงาน

พัฒนาศักยภาพด้านการสร้างเสริมสุขภาพของนักศึกษาแพทย์ของโรงเรียนแพทย์ไทย ระยะที่ 3

สรุปการดำเนินแผนงานระยะที่ 3 ณ 20 กรกฎาคม 2549

* ประชุมคณะกรรมการกำกับทิศทางแผนงาน 2 ครั้ง

* ประชุมคณะทำงาน 13 ครั้ง

อนุมัติรวม 4 โครงการ

งบประมาณ ที่ได้รับการอนุมัติรวมเป็นเงิน 741,460 บาท

ค่างรออนุมัติ รวม 6 โครงการ

งบประมาณ รอการอนุมัติ รวมเป็นเงิน 4,011,990 บาท

สรุปการดำเนินงานแผนงานระยะที่ 2 ณ 20 กรกฎาคม 2549

ปี '47-48 อนุมัติทุน 57 โครงการ

งบประมาณ ที่ได้รับการอนุมัติรวมเป็นเงิน 12,273,916.- บาท

โครงการที่เสนอขอรับทุน เดือนสิงหาคม-กันยายน 2549

1. การพัฒนารูปแบบการดูแลรักษาโดยวิธีการแบบองค์รวมในผู้ป่วยที่มีอาการปวดคอและปวดหลังเรื้อรัง (จ.ฟ้าฯ)
2. กิจกรรมแกนนำเยาวชนภาคเหนือตอนล่างสร้างเสริมสุขภาพ ถวายความดีในหลวง (ม.นเรศวร)
3. กิจกรรมแกนนำเยาวชนภาคเหนือตอนบนสร้างเสริมสุขภาพ ถวายความดีในหลวง (ม.เชียงใหม่)
4. ศิลปะเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ ระยะที่ 2 (ม.เชียงใหม่)
5. จัดทำวิทยุทัศน์และการอบรมอาชีพอนามัยและความปลอดภัย สำหรับหน่วยงานโรงพยาบาลขนาดใหญ่ (ศิริราช)
6. ดูแลผู้ป่วยมะเร็งเต้านมแบบครบวงจร (ม.เชียงใหม่)
7. โรงเรียนแพทย์ชนบท ปีที่ 2 (ชมรมแพทย์ชนบท)
8. โรงเรียนแพทย์ชนบทในสถานการณ่วิถีฤดูชายแดนภาคใต้ (ชมรมแพทย์ชนบท)

กิจกรรมโครงการที่
ได้รับทุนสนับสนุนจาก
กสพท/สสส.

กิจกรรมโครงการปรับกระบวน
ทัศน์นักศึกษาแพทย์ฯ
คณะแพทยศาสตร์ ม.รังสิต

กิจกรรมโครงการจักสุข ใส
สัมผัสโรงเรียน
คณะแพทยศาสตร์ ม.เชียงใหม่

กิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพของเรา

การประชุมเตรียมงาน “โรงเรียนแพทย์สร้างเสริมสุขภาพ ครั้งที่ 3”

การสัมมนาครั้งนี้เป็นความตั้งใจของแผนงานที่จะจัดเวทีของการสร้างเสริมสุขภาพขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้คณะแพทยศาสตร์ต่างๆ ได้มี

โอกาสมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันเกี่ยวกับ

กับการทำงานสร้างเสริมสุขภาพ ทางแผนงานจึง

ได้มีการจัดประชุมตัวแทนจากคณะทำงานโรงเรียน

แพทย์ต่างๆ เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2549 ที่

วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า เพื่อกำหนดกรอบการสัมมนาร่วมกันและขอความร่วมมือจากแต่ละสถาบันในการรวบรวมข้อมูลและส่งบทสรุปของโครงการสร้างเสริมสุขภาพภายในคณะให้ทางแผนงานเพื่อดำเนินการเตรียมสัมมนา ทั้งนี้เพื่อให้การสัมมนาครั้งนี้เอื้อประโยชน์สูงสุดต่อผู้เข้าร่วมสัมมนาเพื่อนำกลับไปพัฒนาโรงเรียนแพทย์สร้างเสริมสุขภาพต่อไป

การพัฒนาศักยภาพนักศึกษาแพทย์

คณะทำงานแผนงานได้จัดประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการสัมมนาพัฒนาศักยภาพนักศึกษาแพทย์ครั้งที่ 2 ในงานกีฬา 13 เข็มสัมพันธ์ ครั้งที่ 20 วันที่ 21 ตุลาคม 2549 ณ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยสรุปรูปแบบการสัมมนาเป็นแบบ Story telling เน้นที่กิจกรรมและการเรียนรู้ร่วมกัน ภายใต้แนวคิดเรื่อง Empowerment ซึ่งต่อเนื่องจากการสัมมนาครั้งที่แล้วที่ ม.ธรรมศาสตร์

การประชุมติดตามประเมินผลแผนงานต่างๆ ของสสส.

เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2549 ทาง สสส.จัดประชุมเพื่อปรับวิธีการรายงานติดตามความก้าวหน้าโครงการ (Monitoring System) รูปแบบใหม่ โดยใช้แนวคิด Balance Score Card : สมดุล 4 มิติ นำมาประยุกต์ใช้จัดทำแบบฟอร์มการรายงานติดตามความก้าวหน้า โดยขอความร่วมมือจากแต่ละแผนงานส่งรายงานความก้าวหน้าภายในวันที่ 15 ของทุกเดือน ดังนั้นทางแผนงานจึงต้องขอความร่วมมือจากโครงการย่อยที่รับทุนสนับสนุนรายงานความก้าวหน้าโครงการให้กับทางแผนงานด้วยเช่นกัน

โครงการกิจกรรมแกนนำเยาวชนภาคเหนือสร้างเสริมสุขภาพ

ถวายความดีในหลวง

เนื่องจาก สสส. ได้มีโครงการตามรอยเบื้องพระยุคลบาทด้วยความรักและความดี 60 ปี 60 ล้านความดี น้อมเกล้าถวายในหลวง โดยเน้นที่ประเด็นเยาวชน ทางสสส. ได้ขอความร่วมมือแผนงานต่างๆ เพื่อดำเนินกิจกรรมดังกล่าวโดยแบ่งความรับผิดชอบไปตามภูมิภาค ในส่วนของการดำเนินการของภาคเหนือที่แผนงานแพทย์เป็นแกนนำรับผิดชอบอยู่นั้นจะใช้กิจกรรมงานมหิดลเป็นหลัก และกำหนดให้มีการจัดค่ายเพื่อประชุมระดมสมองเกี่ยวกับกิจกรรมที่จะจัดในงานวันมหิดล ในวันที่ 10 มิถุนายนที่ผ่านมา มีตัวแทนจากคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพต่างๆ ในเขตภาคเหนือเข้าร่วมนำเสนอโครงการรวมทั้งสิ้น 15 โครงการ โดยโครงการทั้งหมดนี้ได้ถูกนำมาพิจารณาโดยคณะกรรมการของภาคเหนืออีกครั้งในวันที่ 16 มิถุนายน 2549 จากนั้นมีการประชุมร่วมกับ สสส. ในวันที่ 19 มิ.ย. 49 สรุปแนวทางการดำเนินงานของแกนนำเยาวชนภาคเหนือว่ามีการแบ่งเป็นภาคเหนือตอนบนและภาคเหนือตอนล่าง โดยมีแผนงานพยาบาลชุมชนและแผนงานชนบทบูรณาการเข้าไปด้วยกัน โดยเริ่มดำเนินงานตั้งแต่เดือนกรกฎาคมเป็นต้นมา

การปรับแผนการดำเนินงานของแผนงานพัฒนาศักยภาพด้านการสร้างเสริมสุขภาพของโรงเรียนแพทย์ไทยระยะที่ 3

การปรับแผนการดำเนินงานในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ

1. เพื่อให้สอดคล้องกับแผนงานของ สสส. โดยเน้นที่การบูรณาการร่วมกับแผนงานบุคลากรสายสุขภาพอื่นๆ
2. เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับคณะแพทยศาสตร์ต่างๆ ในการเป็นฐานการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนงานสร้างเสริมสุขภาพ
3. เพื่อสร้างความเข้าใจและเพิ่มศักยภาพให้กับอาจารย์แพทย์ในด้านสร้างเสริมสุขภาพ

การพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานด้านการ

สร้างเสริมสุขภาพตามกรอบ TQA

เป็นหนึ่งในโครงการหลักของแผนงานที่ตั้งใจใน

การร่างกรอบเกณฑ์คุณภาพเพื่อการทำงานที่เป็น

เลิศของโรงเรียนแพทย์สร้างเสริมสุขภาพ 2549

ตามกรอบ TQA ซึ่งเป็นมาตรฐานตัวใหม่ที่นำมา

ใช้สำหรับองค์กรที่ต้องการความเป็นเลิศ โดยทางแผนงานแต่งตั้งประชุมรองอธิการบดีโรงเรียนแพทย์

สร้างเสริมสุขภาพเป็นอย่างไร" ครั้งที่ 1 เป็นการระดมความคิดเห็นจากตัวแทนอาจารย์สาย

วิทยาศาสตร์สุขภาพของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็น

สถานที่ตั้งสำนักงานกลุ่มสถาบันฯ ทางแผนงานจึงคิดว่าสามารถทำการระดมความคิดเห็น

เบื้องต้นได้สะดวกจากคณาจารย์ และเมื่อได้ข้อสรุปเบื้องต้นแล้ว จึงนำข้อสรุปมาอภิปราย

ร่วมกันเป็นครั้งที่ 2 ในเวทีของตัวแทนจากคณะแพทยศาสตร์ต่างๆ และท้ายที่สุดจะเกิดเป็น

ร่างที่จะนำไปเสนออีกครั้งในการสัมมนาโรงเรียนแพทย์สร้างเสริมสุขภาพ ครั้งที่ 3 วันที่ 1

กันยายน 2549 ที่คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาลต่อไป

การนำเสนอผลการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพของคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี

ถือเป็นหนึ่งในกิจกรรมของการประชุมคณะกรรมการกำกับทิศทางสัจจร ที่จะหมุนเวียนไปแต่ละโรงเรียนแพทย์ กิจกรรมนี้จะเป็นการสรุปรายงานการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพที่นำเสนอใจเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนร่วมกัน

การจัด Workshop เรื่อง Health promotion in medical curriculum

ในวันที่ 7-9 สิงหาคมนี้ มีการจัดประชุมนานาชาติด้านแพทยศาสตรศึกษาและการประชุมวิชาการแพทยศาสตรศึกษาแห่งประเทศไทยครั้งที่ 7 ณ คณะแพทยศาสตร์ มนเรศวร

กำหนดการประชุมคณะกรรมการฯ ของแผนงานฯ

คณะกรรมการกำกับทิศทาง ครั้งที่ 3/2549 วันพุธที่ 2 สิงหาคม 2549 ณ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี

คณะกรรมการกำกับทิศทาง ครั้งที่ 4/2549 วันพุธที่ 8 พฤศจิกายน 2549 ณ คณะแพทยศาสตร์ วิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาล

